

Vergaderjaar 2022–2023

34 952

Investeren in Perspectief – Goed voor de Wereld, Goed voor Nederland

Nr. 185

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juni 2023

Graag informeer ik u hierbij over de stand van zaken rondom opties om 36 Afghaanse studentes aan het National Agricultural Education College (NAEC) in Kaboel alsnog hun studie af te laten ronden, zoals ik heb toegezegd tijdens de begrotingsbehandeling Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking 2023 d.d. 3 november 2022 (Handelingen II 2022/23, nr. 18, items 4 en 8) en waarover ik u een update gaf op 22 december 2022 middels de brief «Update verschillende opties om de Afghaanse studentes van de landbouwschool alsnog hun studie af te laten ronden» (Kamerstuk 34 952, nr. 183).

Zoals in die laatste brief toegelicht, vond onderzoek plaats op drie sporen. Zowel op het diplomatieke spoor over het gebrek aan kansen, als op het spoor van online onderwijs voor de studentes, zijn er geen veranderingen opgetreden in het afgelopen half jaar. Wel zijn er hoopvolle ontwikkelingen te melden in het onderzoek naar het derde spoor; de mogelijkheid om een landbouwschool in een ander land te vinden waar de meisjes hun laatste semester kunnen afmaken.

Onderzoek naar passende landbouwscholen heeft plaatsgevonden in Pakistan, Kazachstan, Kirgizië, Bangladesh, Indonesië en tot slot Dominica. In de eerste drie landen bevinden zich landbouwscholen die in principe een sluitend curriculum zouden kunnen aanbieden, maar de opties vallen af omdat de betreffende landen op dit moment geen studentenvisa voor Afghaanse studenten aanbieden. Voor Bangladesh en Indonesië geldt dat de opleidingen die in deze landen worden aangeboden niet aansluiten bij het opleidingsniveau van de studentes.

Het United Nations Development Fund (UNDP), dat voor een eigen uitwisselingsprogramma met oog op bovenstaande beperkingen in buurlanden van Afghanistan zocht naar mogelijkheden in andere delen

van de wereld, vond onlangs verschillende opties voor uitwisselingen naar landen in Latijns-Amerika en het Caribisch Gebied. Voor de 36 NAEC studentes zou een school op het Caribische Eiland Dominica een uitkomst kunnen bieden. Omdat ik vastberaden ben de studentes zo veel mogelijk te ondersteunen, wordt de 36 studentes thans aangeboden opgenomen te worden in dit uitwisselingsprogramma van UNDP, waarmee zij de mogelijkheid krijgen voor 6 maanden hun studie af te maken in Dominica. Nederland zal daarvoor de financiële steun leveren.

Zoals ook in mijn brief van 22 december 2022 toegelicht, betekent het voorleggen van de optie van deelname aan het programma aan de studentes niet zonder meer dat dit voor hen allen ook daadwerkelijk mogelijk zal zijn. Factoren die hierbij spelen zijn bijvoorbeeld het feit dat familie van de vrouwen niet mee mogen, familie van de vrouwen anderszins bezwaar maken, of dat vrouwen die niet in bezit zijn van een paspoort dat waarschijnlijk niet op korte termijn kunnen krijgen. Echter, omdat deze factoren altijd een rol blijven spelen bij het aanbieden van mogelijke opties voor studeren in het buitenland, en het feit dat op de andere twee sporen (diplomatieke inzet om binnen Afghanistan de studie af te maken of online onderwijs) tot op heden geen vooruitgang mogelijk is, wordt het onderzoek, na het aanbieden van deelname aan het UNDP programma, afgerond.

Dat betekent dat er een mogelijkheid bestaat dat niet alle meisjes een diploma gaan behalen. Dat blijft een pijnlijke conclusie. Wel krijgen de meisjes hoe dan ook allemaal een certificaat van deelname aan de NAEC. Ook worden zij door de Wageningen Universiteit ondersteund met onder meer een aanbevelingsbrief. Dat dit voor hen wellicht het hoogst haalbare zal zijn, en dat het niet mogen afmaken van hun opleiding voor zo veel andere vrouwen in Afghanistan gezien de meest recente ontwikkelingen de realiteit zal zijn, blijft frustrerend. Zoals u weet zijn de ontwikkelingen in Afghanistan op dit moment zeer zorgwekkend. Ik blijf me inzetten voor de positie van vrouwen en meisjes, via projecten en programma's waar inzet daarop veilig kan plaatsvinden. Onderdeel hiervan is ook steun aan andere Afgaanse studentes, naast de vrouwen die aan de NAEC hebben gestudeerd, om hun opleidingen elders te voltooien.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher